

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Decisiones Practicæ Casuum Conscientiæ Selectorum In Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Pars Altera Decisionum Practicarum Casuum Conscientiæ Selectorum In
Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim
Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Leonardelli, Bonaventura

Augustæ Vindelicorum ; Græcii, 1739

Q. 1. An licita sit viduis delectatio de copula tempore matrimonii habita?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41144

QUÆR. III. An, & quale peccatum sit, si quis in motibus venereis ita negativè se habeat, ut neque consentiat, neque positivè resistat, sed quasi permissivè se habeat?

490 **A**D I. Q. Videtur affirmativè respondendum ex his rationibus. Primò, quia ejusdem bonitatis & malitiæ est operatio, & ejus delectatio, teste Aristotil. l. 10. Et hic, cap. 3. & cap. 5. sed operatio, quam delectatio habet pro objecto, licita est: ergo & delectatio.

2. Quia conjugibus licitum est, delectari de copula tunc habita, quia delectantur de objecto bono, sed idem est objectum etiam tunc cum vidui sunt: ergo licet de eodem delectari; quia diversitas temporum speciem moralem non variat, si in objectis non sit variatio.

3. Quia delectari de copula est copulam approbare, & de illa gaudere; sed gaudium, & approbatio licita est: ergo licita est & delectatio. Ita sentire videntur Sylvest. V. delectatio. q. 3. Medina q. 74. a. 3. dub. 2. Cajetan. V. delectatio Palud. & alii.

491 Nihilominus dicendum est, peccare mortaliter viduos admittentes delectationem veneream, ac sensitivam ortam ex cogitatione copulae habitae tempore matrimonii. Ita Vasq. D. 114. c. 2. Salas D. 6. S. 30. Navar, cap. 16. n. 6.

Bonac. q. 4. de matr. pan. 8. n. 13. Sanch. l. 9. D. 47. n. 7. Azor. l. 4. c. 6. q. 7. Palao tr. 2. D. 2. p. 10. §. 2. Less. l. 4. c. 3. dub. 15. n. 120. Tanner. D. 4. q. 8. dub. 7. Cordub. Lop. Vega, aliique. Ratio est, quia talis delectatio non sumit suam bonitatem, vel malitiam ab objecto præterito, quod bonum quidem est, sed ex oppositione, quam de præsentem habet cum virtute castitatis, eò quòd de præsentem excitet, & commoveat spiritus subservientes generationi, & pollutionis præsentem initium sit; actus quippe appetitus sensitivi semper fertur in copulam præsentem, ut præsentem cum præsentem commotione, & ad illam ordinatur, estque quædam ipsius inchoatio, ut dictum est supra: atqui copula præsentem solis conjugatis licita est: ergo. Unde

Ad rationes in contrarium R. ad 1. ejusdem quidem bonitatis, vel malitiæ esse delectationem cum operatione, quam habet pro objecto: at objectum delectationis non est copula præterita, ut præterita, sed quatenus vi apprehensionis modò sit præsentem, & quasi modò sit exercita, quæ cum de præsentem illicita sit, illicita quoque est ejus delectatio, quæ, licet sit de copula licita, causat tamen illicitam

citam de præfenti. Ad id, quod additur, verum quidem est, quòd differentia temporum non variet speciem moralem; at ipsa delectatio non respicit copulam ut præteritam, sed ut præfentem, ut dictum est.

Ad 2. Negatur, conjugibus ideò duntaxat licitum esse delectari de copula tunc habita, quia delectantur de objecto bono, sed quia delectationes non sunt tunc prohibitæ; cum enim eis licita tunc sit ipsa copula, licita esse debet causa illius, quæ ratio non pugnat pro viduis.

Ad 3. Negatur pariter delectari de copula esse formaliter copulam approbare, aut de illa utcumque gaudere, nam in omni sententia licitum est viduæ, gaudere, quòd debitum marito reddiderit, quia hic actus totam suam bonitatem, & malitiam lumit per ordinem ad objectum, sicut actus desiderii & voluntatis efficacis; delectatio verò inefficax appetitûs sensitivi, cum non respiciat objectum, ut præteritum, sed suo modo abstrahat ab illo, ejus malitia, & bonitas non per ordinem ad objectum, ex quo originem sumpsit, sed ex effectu, quem causat, desumenda est; cum autem delectatio de copula licita causet illicitam, quia causat copulam de præfenti, quæ illicita

est, delectatio quoque illicita erit.

Ad 2. Q. Non nulli cum Medina 1. 2. q. 74. a. 8. dub. 3. Victor, Zumel & aliis opinantur, non peccare sponsum, saltem graviter, qui delectatur in appetitu sensitivo in cogitatione copulæ tempore matrimonii habendæ, dummodo absit periculum pollutionis, & consensus in aliquod peccatum mortale. Probant iisdem ferè rationibus supra indicatis in opinione priori. Primò, quia ea delectatio est de objecto licito; talis autem est delectatio, quale est objectum. 2. Quia ideò licet conjugibus delectatio appetitûs sensitivi consurgens ex cognitione copulæ præteritæ, aut futuræ, quia est delectatio de copula licita. 3. Quia licitum est tibi delectari de distributione pecuniæ alienæ pro tempore, quo tua est futura: vel sub conditione, si esset tua: ergo à pari.

Verùm tenendum est oppositum, & dicendum, id minimè licere sponso de futuro, sed peccatum lethale esse, captare delectationem appetitûs sensitivi in copula futura habenda tempore conjugii. Ratio supra est indicata, quia actus appetitûs sensitivi temper fertur in copulam præfentem, ut præfentem cum præfente commotione spirituum genitalium, & ad